

De egentlige Apothekers Oprindelse.

Medens Kulturen i Romerriget, særlig den medicinske, kom mere og mere i Forfald, fandt den hos *Araberne* en ny Jordbund.

Ved Nestorianerne (Tilhængere af Nestorius, 428 Bisp i Konstantinopel, 433 fordreven formedelst Kætteri) grundedes Skolen i Dschondisapur i Persien, efter at den nestorianske Skole i Edessa 489 var opløst. Ved Anstalten i Dschondisapur virkede græske Lærere, og under Chosroes I. Mischirvan (Hersker i Persien fra 551) var Skolen allerede meget anset, men naaede først i det 7de Aarhundrede sin Hovedbetydning.

Jøder og Nestorianere oversatte her de græske Forfattere paa Syrisk for Araberne. Herved bevirkedes, at der allerede paa Muhameds Tid (571—632) hos Araberne fandtes gode Læger, uddannede af græske Lærere. Arabiske Højskoler opstod efterhaanden i Bagdad (grundet af Kalifen Almanzor, 745—75) Basra, Damaskus og mange andre Steder. Efter Arabernes Erobring af Spanien grundedes der Højskoler i Cordova (anlagt 980, besad senere et Bibliothek paa 250,000 Bind), Sevilla, Toledo, Almeria, Murcia o. fl. a. Steder. Blandt de Videnskaber, her dyrkedes, indtog Medicinen og Pharmacien en fremragende Plads.

De første offentlige Apotheker oprettedes af Kaliferne i Bagdad i det 8de Aarhundrede, og ved Araberne kom Apothekerne til *Spanien* og senere til *Italien* og herfra til det øvrige Evropa.

Paa Apothekerne i Bagdad oplærtes Lærlinge i pharmaceutisk Teknik og Videnskab efter arabiske Pharmakopoeer og Dispensatorier (Krabadin ell. Grabadin), der indeholdt dels Fortegnelser over de Stoffer, som skulde forefindes paa et Apothek, dels Vejledning i Medicamenternes Tilberedning og Opbevaring. Staten vaagede over, at Medicamenter stedse forefandtes i tilstrækkelig Mængde og ikke solgtes til for høje Priser. — Tidlig kastede Araberne sig over Studiet af Kemien; i det 8de Aarhundrede levede den berømte Kemiker Abu Mussah Dschafarel-Sofi fra Haran i Mesopotamien, almindelig bekjendt under Navnet Geber. I sine Værker over Alkemia omtaler han flere Kvægsølvpræparater, Salpetersyre, Kongevand, salpetersurt Sølville og flere andre kemiske Præparater (*Alchemia Gebri*, Bern 1545).

Det første „Grabadin“ fra Midten af det 9de Aarhundrede skal være forfattet af Sabur-ebn-Saheel, Forstander for Skolen i Dschondisapur. Et andet stammer fra Dschabril Hassan.¹⁾ Mange kemiske Udtryk, f. Ex. Alkohol, Julep, Syrup, Kampher o. a. vise deres arabiske Oprindelse.

I *Spanien* grundlagde Araberne i Toledo og Cordova pharmaceutiske Lærestalter, som naaede en høj Grad af Udvikling. I det 11te Aarhundrede grundede Araberne i deres Besiddelser i *Italien* den berømte medicinske Skole i *Salerno*, og denne Skole ligesom den i Neapel bleve siden ordnede og regulerede af Kong Roger den 1ste af Sicilien og Kejser Frederik den 2den.

De første Apotheker bleve grundlagte af Kong Roger 1140. Fra Fred. 2. stammer den første retslige Regulering af Apothekervæsenet for Kongeriget begge Sicilier, ved hans Medicinaledikt fra 1224, som ordnede alt Læge- og Apothekervæsenet vedrørende.²⁾

Denne Lov grundede ikke alene Verdens medicinske Stand, men ydede ogsaa Apothekerne en legal Existens i Fremtiden.

Det blev tilladt Lægerne at holde egne Apotheker (Stationer)

¹⁾ S. H. Baas: *Gesch. d. Medicin*. S. 187—89. ²⁾ Häeser: *Gesch. d. Medicin I*. S. 157.

eller slutte sig sammen med en Apotheker (Confectionarius eller Stationarius). Confectionarii havde Lov til paa egen Bekostning at tilberede Medicamenter. Den Pris, de maatte tage, blev særlig fastsat for holdbare og ikke holdbare Droguer. Apothekerne fik kun Lov til at udøve deres Gjerning efter at have aflagt en Ed, hvorved de forpligtede sig til at tilberede deres Varer efter den foreskrevne Form uden Svig, og Lægen var edelig forpligtet til at anmelde de Apothekere, som conficerte „minus bene“. Desuden skulde Confectionarii medbringe Vidnesbyrd fra det medicinske Facultet i Salerno om deres Duelighed. I hver Provins vare to „viri circumspecti et fide digni“ ansatte, under hvis Opsigt Latværger, Syruper og andre Medicamenter skulde „legaliter“ tillaves. Bedrag blev straffet med Confiscation af Privilegiet, og for Tilsynsmændene, „jurati“, var der fastsat Dødsstraf, hvis de hjalp til med Bedragerierne. Det var ikke tilladt at oprette „Stationer“ overalt, men det var retslig indskrænket til bestemte Steder og normeret efter Folketallet.¹⁾ — Frederik II.s Apothekerlovgivning indeholder saaledes i det væsentlige alt, hvad der den Dag i Dag er af Betydning for Staten, Lægerne og Apothekerne i deres indbyrdes Forhold. Fra de nævnte Udgangspunkter bredte Apotheker sig over Italien, og i Mailand, Rom, Venedig, Genua o. fl. Steder fandtes der Confectionarii.

Som Rettesnor for Medicamenttilvirkningen gjaldt den salernitanske Pharmakopoea, „Antidotarium Nicolai“, hvis Forfatter var Forstander for Skolen i Salerno, Nicolaus Præpositus, Skriftet er sammensat af Uddrag af ældre græske og arabiske Lægers Værker, oversatte paa Latin.²⁾

Denne Bog blev i Begyndelsen af det 16de Aarhundrede gennemset og forbedret af det medicinske Facultet i Paris, og alle Apothekere maatte rette sig strengt efter den.

I *Frankrig* have vi fra Carl den stores Tid Vidnesbyrd om, at Lægen tillige var Chirurg og Apotheker. Senere omtales

¹⁾ Histor. dipl. Fred. II. S. 151 og 236. ²⁾ Möhsen, Gesch. der Wissenschaft in der Mark-Brandenburg, Berlin 1781, S. 347. — Sprengel, Gesch. d. Medicin 2 B. S. 361.

det, at Lægerne lod deres Medhjælpere eller Disciple tilberede de Lægemidler, som de anvendte. Men fra Slutningen af det 13de Aarhundrede foreligger der Bevis for, at Apothekergjerningen var udsondret som en særlig Virksomhed. I Statutterne af 1271 for Universitetet i Paris forbydes det „Apothecarii“ og „Herbarii“ at behandle indvortes Sygdomme, og det befales dem kun at sælge deres Lægemidler til autoriserede Læger. I et fransk Actstykke fra det 13de Aarhundrede hedder det: „Enhver Voxhandler, enhver Peberhandler og enhver Apotheker er fri for Afgift af de nævnte Gjenstande, naar de sælge dem i deres Hjem. Men naar de om Lørdagen sælge i Hallerne eller paa Torvet, har enhver at betale Afgift, men ingen i deres Hjem“¹⁾.

Omtrent ved samme Tid blev der af Lægerne forfattet en Edsformular, som den „kristelige og gudfrygtige Mester Apotheker“ maatte aflægge. Denne Edsformular er saalydende:

„Jeg sværger og lover for Gud, alle Tings Ophavsmand og Skaber, én i sit Væsen, men adskilt i 3 evig salige Personer, at jeg Punkt for Punkt vil iagttage følgende Artikler:

Først sværger jeg, at ville leve og dø i den christelige Tro.

Item, at elske og ære mine Forældre saa godt, det er mig muligt.

Item, at ære, agte og betjene saa godt, jeg formaar, ikke alene Doctorerne i Medicinen, som have undervist mig i Kundskab om Pharmaciens Forskrifter, men ogsaa mine Lærere og Apothekermestere, under hvilke jeg har lært mit Haandværk.

Item, intet ondt sige om nogen af mine tidligere Doctorer, Apothekermestere eller nogen anden, hvem det end er.

Item, bidrage alt, hvad der paa nogen Maade er mig muligt, til Ære, Berømmelse, Pryd og Forherligelse for Medicinen.

Item, ikke at lære Hemmelighederne og Sjeldenhederne i denne til utaknemmelige, enfoldige eller uvidende Folk.

Item, aldeles intet gjøre uden Lægernes Raad, eller i Haab om nogensomhelst Vinding.

¹⁾ Philippe, S. 91—3.

Item, ikke give noget Læge- eller Afføringsmiddel til nogen Syg, før jeg har hørt en lærd Læges Raad.

Item, under ingen Omstændighed at berøre Skamdelene eller overhovedet de forbudne Dele hos Kvinder, uden i yderste Nødsfald, d. v. s. naar der er Tale om at lægge et eller andet Lægemiddel derpaa.

Item, ikke forraade de mig betroede Hemmeligheder til nogen.

Item, aldrig at give nogen Art Gift til nogen at drikke, heller aldrig raade nogen til at give andre sligt, selv ikke hans værste Fjende.

Item, aldrig give nogen en afførende Drik.

Item, aldrig at forsøge paa nogensomhelst Maade at drive Fosteret af Moders Liv, med mindre det sker efter en Læges Anordning.

Item, at udføre Lægens Forskrifter Punkt for Punkt, uden at føje noget til eller trække noget fra, forsaavidt de ere givne efter Kunstens Regler.

Item, aldrig at betjene mig af noget Erstatningsmiddel eller Substitut uden en andens og indsigtfulderes Raad.

Item, at forkaste og fly som Pesten den skammelige og højst fordævelige Fremgangsmaade, hvori nu til Dags Charlataner, Empirikere og alchemistiske Laboranter gjøre sig skyldige til stor Skam for de Øvrigheder, som taale dem.

Item, at yde Hjælp og Understøttelse til alle uden Forskjel, som bede mig derom, og endelig ikke holde slette eller gamle Droguer i mit Apothek.

„Herren velsigne mig altid, saa længe jeg holder disse Ting.“¹⁾

Saladin fra Asculo giver Apothekeren det Raad, at han tidlig skal begive sig udi Ægteskab, „for at hans Ungdomskraft kan blive tæmmet, og han dernæst kan være rolig, sagtmødig og ærbar.“

Apothekernes Læretid var fra 1336 af 4 Aar, og efter Udløbet af denne Tid maatte han gjøre et Mesterstykke.

¹⁾ A. Philippe, Gesch. d. Apoth. S. 94—96.

Urtekræmmer- og Apothekerlauget skulde styres af 6 Mestere (gardes), og disse bare ligesom Riddere og Borgmestere en Kjole af sort Tøj, besat med sort Fløjel. Ifølge en Bestemmelse fra Philip den smukke i Aaret 1312, stadfæstet af Karl den 4de 1321, skulde de fastsætte Stadens Normalvægt og Normalmaal, og de havde Ret til at besigtige alle andre Kjøbmænds Vægte; men hvert 6te Aar maatte de lade deres egen Vægt berigtige efter den oprindelige Prøvevægt, som var indelukket i Møntbygningen under firdobbelt Laas.

Mellem Apothekerne og andre Handlende herskede der i flere Aarhundreder mange Stridigheder om deres Handelsrettigheder, og der udkom herom mange kgl. Forordninger.

I Aaret 1359 udstedte Kong Johan et Edikt, hvorefter Apothekerne i Paris og Omegn to Gange om Aaret (ved Paaske og Allehelgenstid) skulde visiteres af Oldermænden for Urtekræmmer og Apothekerlauget, assisteret af to „maîtres en médecine“, som vare udnævnte af Decanen for det medicinske Facultet, og to Apothekere, udnævnte af Borgmesteren i Paris. For at sikre disse Visitationer Betydning, bestemtes, at Lægerne i Overværelse af Facultetets Decanus, Apothekerne og Borgmesteren skulde sværge, uden Had, uden Gunst eller Personsanseelse at ville rette sig efter Forordningerne, give Raad og Hjælp, og at deres Visitation kun skulde havde det offentlige Vel og det menneskelige Legemes Tarv for Øje. En lignende Ed maatte ogsaa Oldermænden i Lauget aflægge. Apothekerne i Paris og Forstæderne maatte paa deres Side, i Overværelse af Oldermænden og 4 Bisiddere, sværge, at de vilde tale Sandhed, saavel angaaende Lægemedlerne, som om alle andre Ting, der hørte ind under Lauget, alle uden Løgn og Bedrag; at de dernæst vilde angive, hvilke deres tidligere Læger havde været, og hvilke deres nuværende vare; at de vilde holde sig til deres Bog, „Antidotarium Nicolai“, i den forbedrede Udgave; at de ikke vilde sælge fordærvede Lægemedler og ikke erstatte friske Midler med gamle; at de kun vilde betjene sig af rigtige, af Visitatorerne godkendte Vægte; at de vilde aflægge enhver Ed, som blev dem afkrævet for at udøve deres Kald; at de, naar de skulde tilberede afførende Lægemedler eller et Opiat, ikke

vilde sammensætte det anderledes, end Mesterne i Haandværket havde vist dem, og at de, efter at have lavet et Lægemediel, vilde skrive Maaneden, i hvilken det var tilberedet, paa den Krukke, hvori det opbevaredes, og kaste det bort, naar det var fordærvet; at de ikke vilde sælge eller overlade et Lægemediel, som var farligt paa Grund af deri indeholdt Gift eller Abortiva, hverken til Folk „hors la foi chrétienne“ eller til nogen anden, hvis de ikke havde Vished for, at den, til hvem de solgte det, var Mester i Videnskaben eller i Medicinen; at de ikke vilde indlade sig paa Bedrageri, hvis en eller anden Læge vilde tillade dem at sælge Medicamenterne dyrere, end de vare værd, mod at faa Del i Gevinsten, o. s. v.

Endvidere fastsatte samme Forordning, at ingen kunde blive Medlem af Korporationen, som ikke kunde læse Recepter og tilberede Lægemedler efter dem; at der skulde være et tilstrækkeligt Antal Apothekere, og Svendene skulde aflægge den samme Ed som Mestrene, m. m.

I det hele vidner denne mærkelige Forordning om en Kyndighed og Visdom, som maa vække Beundring, især naar det erindres, at den er fra Midten af det 14de Aarhundrede. Ogsaa fra den følgende Tid haves forskellige kongelige Mandater, der tyde paa, at man vedblivende i Frankrig fra Statens Side fulgte Apothekervæsenets Udvikling med Omhu og Opmærksomhed. — Som Hovedresultat kan slaas fast, at endnu inden Middelalderens Slutning var der i Frankrig sørget for, at Apothekerne forpligtedes til at holde rigtig Maal og Vægt, deres Droguer bleve omhyggelig prøvede, de vare underkastede Lægernes Tilsyn, Apothekervisitationerne vare vel ordnede, Læretidens Varighed var fastsat og ligeledes Betingelserne for at optages i Corporationen.¹⁾ Alt vidner saaledes om, at Frankrig paa dette som paa andre Kulturomraader indtog en fremskudt Stilling blandt de europæiske Stater.

Hvad *England* angaar, da omtales de første Apotheker her i det 13de Aarhundrede. Kong Edvard III. havde en Hofapotheker (1345), der fulgte ham paa hans Rejser. Men England

¹⁾ A. Philippe, *Gesch. d. Apoth.* S. 92—117.

har ikke nogen saadan Lovgivning om Apothekervæsenet, som den Frankrig besidder, og indtil den nyeste Tid har der i England hersket en saa ubunden Frihed paa dette Omraade som i ingen anden civiliseret Stat.¹⁾ 1558 opfandt Englænderen Timmophe Brighte Forkortningen af Recepter. 1619 udgav Lægerne i London en Apothekerbog under Titel „A physical directory or a translation of the dispensatory, made by the college of Physicians of London“ (paany udg. 1650).

Det er ikke bekjendt; naar Apotheker først oprettedes i *Tydskland*. Men fra det 13de Aarhundrede af findes flere saadanne omtalte.

Som Byer, hvor Apotheker tidlig forekomme, kan saaledes nævnes Wetslar 1233, Trier 1241, Schweidnitz 1248, Münster 1267, Worms 1267, Würzburg 1276, Augsburg 1285.²⁾

I Staden Freiberg fandtes en Apotheker meget tidligere end en Læge. „Jenichen paa Apotheket“ nævnes 1294 som Raads-herre. Hans Varer bestod som andre Steder af nogle Plastre, Plantesafter, Theriak, Kampher, farvet Vox, Sukker, Confect o. s. v. 1475 besøgte Raadet i Freiberg Apotheket og forordnede, „at ingen Confect og andre Varer, som høre til Apotheket, maatte sælges af andre, og det skulde heller ikke blive nogen tilladt at oprette et nyt Apothek, saalænge det gamle blev rigtig holdt vedlige og forsynet.“ Derimod skulde Apothekeren holde Staden frit med Seglvox og Blæk, saameget som Raadet behøvede. 100 Aar senere blev et andet Apothek oprettet.³⁾

Beviset for de ovennævnte Apothekers Existens er dog ofte utilstrækkeligt, idet det delvis støtter sig til, at et „apotheca“ er solgt eller skyldes Efterretninger om, at en „apothecarius“ fandtes. Men „apotheca“ og „apothecarius“ betød dengang ikke altid det samme som nu, da disse Betegnelser jevnlig brugtes om Oplag, Udsalg og Kræmmer. Om mange af de Apotheker, som i hin Tid nævnes, kan det dog historisk bevises, at de nuværende Apotheker ere opstaaede af dem. Dette gjælder f. Ex. Stadsapotheket i Glogau, til hvilket og til et andet Apothek

¹⁾ A. Philippe, S. 1054. ²⁾ Sterler, Darstellung der Fortschritte u. des gegenwärt. Zustandes d. Pharmacie in Bayern. A. Philippe, S. 997. ³⁾ Deutsches Archiv für Geschichte der Medicin 8 B. S. 508.

Hertug Heinrich af Schlesien 1281 gav Privilegium. I Hildesheim var der allerede 1318 et Domkapitlet tilhørende Apothek, hvilket 1365 blev købt af Staden og senere lagt paa det Sted, hvor det endnu staar. Fra det 14de Aarhundrede stammer Apotheket i Esslingen. Det i Frankfurt am Main er fra 1343. I Ulm var der 1364 et Apothek. 1436 blev Hans Wücker, Lærer i Lægevidenskab, antaget af Staden Ulm til i 10 Aar at have Opsyn med Apotheket, at der var rigtige Lægemidler, og 1461 blev Mester Hans Kettner, Licenciat i Medicinen, ansat i 3 Aar i samme Øjemed.¹⁾ I Göttingen fandtes 1376 et Apothek. Den Omstændighed, at Tydskernes Udvandring 1409 fra Universitetet i Prag til Leipzig gav Anledning til Oprettelse af et Apothek i sidstnævnte Stad, tyder paa, at Prag tidligere har haft et saadant. I Stuttgart fik Mester Johan Kettner, Læge, Apotheker og Sukkerbager (mon ikke den samme, som nævnes ovenfor?) 1457 Tilladelse af Grev Ulrich af Würtemberg til at anlægge Apothek. Der var her allerede tidligere oprettet et Apothek af en vis Glatz, som imidlertid først 1458 fik Privilegium af Greven af Würtemberg.²⁾ Begge Apotheker maa dog nok senere være nedlagte. 1468 blev nemlig Albrecht Müsteiner fra Nürnberg antaget som Apotheker i Stuttgart med det Tilsagn, at der ikke maatte være andre, hverken offentlige eller hemmelige, Apotheker i Würtemberg. En Apothekertaxt fandtes i Stuttgart i Aaret 1486. I denne er det bestemt, at Lægemidlerne stedse skulde være godt udvalgte og ikke fordærvede, og intet andet maatte bruges, end hvad der var bestemt i Forordningen, og der skulde passes paa ikke at forvexle farlige Ting; Apothekeren skulde være ansvarlig for sine Svende, og intet skadeligt eller „abortiva“ maatte sælges. Taxering skulde ske rigtig, og i hvert tvivlsomt Tilfælde skulde Apothekerne henvende sig til Lægen. I Aaret 1500 gav Hertug Ulrich af Würtemberg en Cyriax Horn Tilladelse til at oprette et Apothek i Stuttgart og antog ham paa 6 Aar som sin Apotheker. Han maatte sværge at betjene Herskabet og dets Tjenere og alle Undersaatter med sine Lægemidler, og

---

¹⁾ Schmidt, Historisches Taschenbuch der Apotheken, S. 25. ²⁾ Sattler, Gesch. d. Herzogthums Würtemberg unter d. Grafen V, S. 159.

det blev paalagt Livlægen en Gang hvert Aar at undersøge, om Apothekeren rettede sig efter den ham givne Taxt og Forskrift.¹⁾

Det første Apothek i Berlin blev oprettet 1488. Privilegiet for dette Apothek, „Bjørneapotheket“, blev af Magistraten givet til Hans Zehender med den Begunstigelse, at han maatte besidde det arvelig. I Privilegiet sikredes der Apothekeren Eneret til at forhandle farvet Vox, Confect og andet „der tjener og hører til et Apothek“. Tillige lovedes ham fri Bolig og Frihed for alle Skattepaalæg og borgerlige Ydelser.²⁾ Dette Privilegium stadfæstedes siden af Churfyrsterne Johan 1491 og Joachim 1499.³⁾

I Halle oprettedes et Apothek 1493. I Privilegiet for den første Apotheker, Simon Puster, forpligtedes han til at levere 8 Pund Sukkerbagværk til Raadets Fastelavnsgilde, hvilket viser, at Apothekerne dengang ogsaa vare Sukkerbagere.⁴⁾

Den nævnte Simon Puster var den eneste Apotheker her indtil Aaret 1535, da Ærkebispem gav sin Livlæge L. N. von Wyhe et andet Privilegium, og 1555 fik Wolf Holzwinth det 3die Privilegium. — Ogsaa i de mellemstore og mindre Byer anlagdes i dette Tidsrum Apotheker, f. Ex. i Stendal 1486; i Tübingen, hvor Apothekeren fik Apotheket arveligt, mod at han forpligtede sig til at deltage i Felttogene som Læge og Apotheker; i Crossen i Mark Brandenburg, hvor Markgrev Johans Enke Catharina lod oprette et Hofapothek under Opsigt af sin Livlæge Wigand; i Kosel 1513. Det første Apothek i Hannover blev anlagt af Raadet 1565 ved Siden af Raadhuset.⁵⁾ I Østrig anlagdes i dette Tidsrum Apotheker i Znaim, Pressburg, Krems, Budweis, Olmütz, Brünn o. fl. a. Steder.

En af de ældste tyske Pharmakopeer er det af Staden Nürnberg som lovlig Rettesnor indførte „Dispensatorium pharmacorum omnium“ af Valerius Cordus 1535. 1564 har Stadslægen Adolf

¹⁾ Sattler, Gesch. Württembergs unter d. Herzögen I S. 59. ²⁾ Emil Isensee, Die Gesch. d. Medicin und ihrer Hülfs Wissenschaften. Berlin 1840. I S. 283. ³⁾ Möhsen, Gesch. S. 379. ⁴⁾ J. Herm. Baas, Gesch. d. Medicin, S. 275. ⁵⁾ Beiträge zur Gesch. der Apotheken im ehemaligen Königreiche Hannover. Hann. 1879.

Occo i Augsburg forfattet „Enchiridion s. Dispensatorium“, som blev meget brugt.¹⁾ Den første trykte Apothekertaxt i Tydskland er sandsynligvis Staden Augsburgs fra 1512.

Regler for Apothekervæsenets Ordning vedtoges efterhaanden i de forsk. tyske Stater, f. Ex. 1563 for Annaberg i Markgrevslandet Meissen, 1573 for Churfyrstendømmet Sachsen, 1580 for Mecklenborg, 1596 for Grevskabet Henneberg o. s. v. Ved Visitationerne, som vare regelmæssig indførte og bleve foretagne af Lægerne, synes det ofte at have gaaet særdeles lystig til. En Visitation f. Ex. i Aaret 1574 — som vistnok maa have været grundig, da den varede i 3 Uger — kostede vedkommende Apotheker „an Essen, Wein, Bier und Kunstpfeifern 495 Mark og 40 Pfennige (eller mindst 5 Gange saa meget i Nutidens Penge).²⁾

Til *Rusland* kom under Zar Ivan Wassiljewitsch's Regjering 1534—1584 flere engelske Læger og Apothekere. Dronning Elisabeth af England sendte Zaren Lægen Robert Jacob og Apothekeren James Frenckham, og det er sandsynligt, at Indretningen af det første Apothek i Moskow stammer fra dette Tidspunkt. Hofapotheket i Moskow havde allerede under Zar Feodor Alexijewitsch Standglas af slebent Krystal indfattet i Sølv og tildels forgyldte.

I Aaret 1620 oprettedes her et Medicinalkollegium »Apothekarskoi-Pricas«, som ansatte Læger, oprettede Apotheker og forsynede dem med Lægemidler.³⁾

---

¹⁾ A. Philippe, *Gesch. d. Apoth.* S. 86—87. ²⁾ J. Herm. Baas, *Gesch. d. Medicin* S. 374. ³⁾ Richter, *Gesch. d. Medicin in Rusland.* 2 B. 1813—5. Schmidt, *Hist. Taschb.* S. 14.